

26. SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ 2021

Sčítání lidu, domů a bytů k 26. březnu 2021 (SLDB) se uskutečnilo na celém území České republiky podle zákona č. 332/2020 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021. Údaje byly zjišťovány podle stavu k rozhodnému okamžiku, kterým byla půlnoc z 26. na 27. března 2021. Sčítání se vztahovalo na každou fyzickou osobu, která měla v rozhodný okamžik trvalý nebo povolený přechodný pobyt na území České republiky, na každý dům i byt (včetně neobydlených). Domem se rozuměla budova, která obsahovala prostory určené k bydlení nebo ubytování. Byt byl definován jako soubor místností (popřípadě jednotlivá místnost), který byl stavebním úřadem určen k bydlení.

Obsah sčítání (soubor zjišťovaných údajů) byl stanoven zákonem č. 332/2020 Sb. Všechny osoby měly povinnost poskytnout údaje zjišťované sčítáním v rozsahu a způsobem stanoveným tímto zákonem. Tradičně byla použita metoda sebesčítání, kdy obyvatelé sami vyplňovali sčítací formuláře. Údaje o bytu poskytl jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník nebo správce domu, popřípadě bytu. Kromě údajů získaných od obyvatel prostřednictvím sčítacích formulářů (tradiční census) byly při sčítání poprvé využity ve větší míře také administrativní zdroje dat – Registr sčítacích obvodů a budov, Informační systém evidence obyvatel a řada dalších zdrojů.

Všechny údaje ze SLDB 2021 (i z předchozích sčítání) jsou uvedeny podle územního a správního členění státu platného k 26. březnu 2021.

Výsledky sčítání byly zpracovány (v souladu s evropskou metodikou) podle místa obvyklého pobytu a jsou postupně zveřejňovány na internetových stránkách www.scitani.cz, ve veřejné databázi, formou otevřených dat a také ve speciálních publikacích.

Místo obvyklého pobytu je definováno jako místo, kde osoba převážně pobývá, tráví dobu svého každodenního odpočinku bez ohledu na dočasnou nepřítomnost z důvodu rekreace, návštěv, pracovních cest, pobytu ve zdravotnickém zařízení apod., a kde je členem konkrétní domácnosti. Pro odvození místa obvyklého pobytu osoby byla určující deklarace na sčítacím formuláři týkající se faktického bydliště osoby (bez ohledu na místo trvalého pobytu, resp. povoleného přechodného pobytu).

Obyvatelstvo celkem (počet obyvatel) zahrnuje všechny obvykle bydlící obyvatele České republiky. Pro zahrnutí osoby do obvykle bydlících obyvatel České republiky je rozhodujícím kritériem délka pobytu nejméně 12 měsíců, příp. úmysl dlouhodobého pobytu. **Průměrný věk** je aritmetickým průměrem věku všech obyvatel, s přičtením konstanty 0,5 roku, která koriguje údaje o dokončeném věku osoby, z nichž je průměr počítán.

Rodinný stav je stav de jure, tedy právní manželský stav osoby. Registrované partnerství je stav de jure, tedy právní stav – registrované partnerství osob stejného pohlaví uzavřené podle zákona č. 115/2006 Sb., o registrovaném partnerství, anebo dle jiných právních předpisů v zahraničí. Rozdíl mezi součtem za jednotlivé kategorie rodinného stavu a celkovým počtem představují kromě osob s nezjištěným rodinným stavem také osoby s registrovaným partnerstvím zaniklým.

Nejvyšší dosažené vzdělání bylo zjišťováno pouze u osob ve věku 15 a více let podle nejvyšší ukončené školy. Osoby, které získaly vzdělání v soukromé nebo zahraniční vzdělávací instituci bez akreditace MŠMT, uváděly odpovídající stupeň vzdělání ve vzdělávacím systému ČR.

Údaje o **státním občanství** zahrnují všechny obvykle bydlící obyvatele České republiky s jedním i vícenásobným státním občanstvím. Osoby s dvojitým nebo vícenásobným státním občanstvím jsou zařazeny do jednoho státního občanství podle pořadí Česká republika, jiný členský stát EU, jiná země v Evropě, jiná země mimo Evropu.

Národnosti se rozumí příslušnost k národu, národnostní nebo etnické menšině. Vyplnění tohoto údaje nebylo povinné, bylo možné zapsat i dvě národnosti. Kategorie „neuveďeno“ zahrnuje osoby, které na otázku zjišťující národnost neodpověděly.

Údaj o **náboženské víře** uvedl každý podle svého rozhodnutí, jeho vyplnění bylo nepovinné. Kategorie „neuveďeno“ zahrnuje osoby, které na otázku zjišťující náboženskou víru neodpověděly.

Ekonomicky aktivní ve věku 15 a více let jsou všechny osoby představující pracovní sílu – zaměstnaní (pracující) a nezaměstnaní.

Do **počtu domů** jsou zahrnuty rodinné domy, bytové domy, provozní budovy s bytem (např. škola s bytem) a různá zařízení určená k bydlení – např. domovy mládeže, dětské domovy, ústavy sociální péče, penziony pro důchodce, kláštery a konventy, azylová zařízení pro cizince, ubytovny apod.

Rodinný dům má maximálně tři samostatné byty a nejvíce dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Rodinný dům může být samostatný, dvojdomek nebo řadový. **Bytový dům** má čtyři a více bytů přístupných zpravidla ze společné chodby nebo schodiště, počet podlaží není určující. **Ostatní budovy** zahrnují všechny další druhy budov kromě rodinných a bytových domů.

Obydlený dům je dům určený k bydlení, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt. **Obydlený byt** je byt, ve kterém má alespoň jedna osoba obvyklý pobyt.

Právní důvod užívání bytu charakterizuje status užívání z hlediska uživatele bytu, tedy domácnosti, která v bytě bydlí. Byt ve vlastním domě je byt, jehož uživatel je současně vlastníkem nebo spoluvlastníkem domu. Byt v osobním vlastnictví je byt, jehož uživatel je samostatně veden v katastru nemovitostí jako vlastník jednotky.